

การเฝ้าระวังเชิงรุกและมาตรการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อจัดการความเสี่ยงสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างในผักและผลไม้สดโรงพยาบาลอุทุมพรพิสัย อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ

Proactive Surveillance and Consumer Protection Measures for Managing Pesticide Residue Risks in Fresh Fruits and Vegetables at Uthumphon Phisai Hospital, Si Sa Ket Province

กฤติเดช ปราศจาก¹ กลุ่มงานเภสัชกรรมและคุ้มครองผู้บริโภค รพ.อุทุมพรพิสัย
อริญญา วงศ์วรรณ² กลุ่มงานโภชนศาสตร์ รพ.อุทุมพรพิสัย

บทคัดย่อ

ผักและผลไม้เป็นแหล่งโภชนาการที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ปัจจุบันมีความเสี่ยงที่จะพบสารเคมีผ่านหลายช่องทาง เช่น จากเกษตรกรที่เป็นต้นทางจากแหล่งปลูก หรือ ระหว่างกระบวนการขนส่งมาถึงผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ได้ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทั่วประเทศ โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ ได้ให้ความสำคัญของการบริโภคอาหารที่ปลอดภัย ไม่มีสารเคมีอันตรายตกค้าง เพื่อลดอัตราการเจ็บป่วยจากการบริโภคอาหารที่ไม่สะอาด มุ่งหวังให้ผู้รับบริการภายในโรงพยาบาลได้บริโภคอาหารที่สุก สะอาด และปลอดภัย การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสถานการณ์สารเคมีตกค้างในผักและผลไม้สด และพัฒนารูปแบบการคุ้มครองผู้บริโภคในโรงพยาบาลอุทุมพรพิสัย โดยปีงบประมาณ 2568 ที่ผ่านมา กลุ่มงานเภสัชกรรมและคุ้มครองผู้บริโภคร่วมกับกลุ่มงานโภชนศาสตร์ ได้ดำเนินการเก็บตัวอย่างแบบสุ่ม ผักและผลไม้สดจากวัตถุดิบในโรงครัวของโรงพยาบาล ส่งตรวจวิเคราะห์ด้วยชุดทดสอบเบื้องต้น 2 กลุ่ม คือกลุ่มออร์กาโนฟอสเฟสและคาร์บาเมท ใช้ชุดตรวจ GT-Kit จำนวน 25 ตัวอย่าง และ กลุ่มออร์กาโนคลอรีนและไพริทรอยด์ ใช้ชุดตรวจ TM/2 Kit จำนวน 15 ตัวอย่าง ผลการศึกษาพบว่า ตัวอย่างผักและผลไม้สดที่ใช้ชุดตรวจ GT-Kit ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 100 และพบสารตกค้างอยู่ในระดับปลอดภัยจำนวน 3 รายการ คือ ผักชี พริกสด ต้นหอม และใช้ชุดตรวจ TM/2 Kit ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 100 จากข้อมูลดังกล่าว นำไปสู่การพัฒนามาตรการ "โรงครัวปลอดภัย ใส่ใจผู้บริโภค " ซึ่งประกอบด้วยกำหนดมาตรฐานการล้างทำความสะอาด และการทำข้อตกลงร่วมกับผู้ประกอบการ ส่งผลให้บุคลากรและผู้มารับบริการมีความเชื่อมั่นและได้รับความปลอดภัยจากการบริโภคผักและผลไม้สดเพิ่มขึ้น